

Sarajevo, 20.02.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.02.2017.- 17.02.2017.

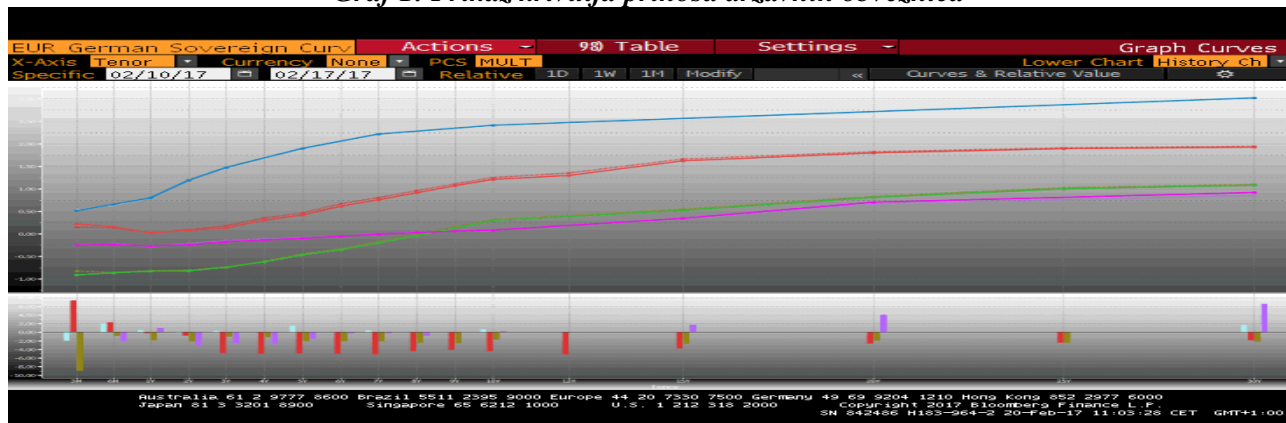
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	10.2.17	17.2.17	10.2.17	17.2.17	10.2.17	17.2.17	10.2.17	17.2.17
2 godine	-0,79	-0,81	1,19	1,19	0,09	0,09	-0,21	-0,24
5 godina	-0,44	-0,46	1,89	1,90	0,47	0,42	-0,08	-0,10
10 godina	0,32	0,30	2,41	2,41	1,26	1,21	0,09	0,09

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	10.2.17	17.2.17
3 mjeseca	-0,820	-0,812
6 mjeseci	-0,856	-0,865
1 godina	-0,778	-0,789

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.02.2017. godine (pune linije) i 10.02.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone dužeg roka dospijeća su početkom protekle sedmice bilježili blagi rast najviše pod uticajem globalnog rasta prinosa obveznica, nakon što je govor predsjednice FED-a Yellen doprinio rastu očekivanja o mogućnosti nastavka povećanja kamatnih stopa u SAD. Pred kraj protekle sedmice je objavljen zapisnik s januarske sjednice ECB-a, u kojem je navedeno „da su ograničene i privremene devijacije od pravila kapitalnog ključa moguće i neizbježne“, kako bi se osigurala implementacija kvantitativnih olakšica na način kako je to najavljeno. Ovo je uticalo na priličan pad prinosa italijanskih i španskih obveznica dužeg roka dospijeća, ali i na pad prinosa ostalih obveznica eurozone dužeg roka dospijeća. Neizvjesnost u vezi s odobravanjem naredne tranše finansijske pomoći Grčkoj bila je i dalje izražena, a izjave grčkih zvaničnika upućuju na to da ne vide razloge za dodatnim mjerama štednje, što je iz MMF-a zatraženo kao uslov za nastavak finansiranja. Pored Grčke, uticaj na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama i dalje ima politička neizvjesnost i u drugim evropskim zemljama, naročito u Francuskoj. Prinos dvogodišnjih njemačkih obveznica je u petak zabilježio novi rekordno nizak nivo od -0,81%.

Evropska komisija je objavila nove prognoze prema kojima se očekuje privredni rast eurozone od 1,6% u ovoj godini, te 1,8% u 2018. godini u poređenju s rastom od 1,7% iz 2016. godine. Saopšteno je da bi

neizvjesnosti u vezi s politikom SAD, Brexitom te izborima u Njemačkoj i Francuskoj mogle ostaviti trag na privredu eurozone u ovoj godini. Za posmatrani period očekivana stopa inflacije je 1,7%, odnosno 1,4%, a stopa nezaposlenosti 9,6% i 9,1%, respektivno.

Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Italija je emitovala trogodišnje (0,37%) i sedmogodišnje (1,59%) obveznice, kao i obveznice s dospijanjem od 22 godine (3,31%) i s dospijanjem od 30 godina (3,43%), dok je Španija emitovala petogodišnje (0,532%), desetogodišnje (1,733%), te obveznice s dospijanjem od 22 godine (1,894%), a Francuska trogodišnje (-0,34%) i petogodišnje (0,09%) obveznice. Po rekordno niskim prinosima Njemačka je emitovala šestomjesečne (-0,842%), a Portugal tromjesečne (-0,219%) i jednogodišnje (-0,096%) trezorske zapise. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,671%), šestomjesečne (-0,698%) i jednogodišnje (-0,589%), a Španija šestomjesečne (-0,365%) i jednogodišnje (-0,294%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – EZ (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,5%	0,4%	0,4%
2.	GDP – Njemačka (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,5%	0,4%	0,1%
3.	GDP – Holandija (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,6%	0,5%	0,8%
4.	GDP – Italija (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,3%	0,2%	0,3%
5.	GDP – Portugal (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,3%	0,6%	0,8%
6.	GDP – Grčka (kvartalno) prelim. IV kvartal	0,4%	-0,4%	0,9%
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) DEC	1,7%	2,0%	3,2%
8.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G) DEC	-	3,2%	0,6%
9.	Stopa inflacije – Njemačka JAN	1,9%	1,9%	1,7%
10.	Stopa inflacije – Španija JAN	3,0%	2,9%	1,4%
11.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka FEB	15,0	10,4	16,6
12.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR) DEC	22,0	24,5	22,2
13.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR) DEC	-	2.217,7	2.231,0
14.	Stopa nezaposlenosti – Francuska ILO IV kvartal	9,8%	10,0%	10,1%
15.	Stopa nezaposlenosti – Holandija JAN	-	5,3%	5,4%

SAD

Prinosi američkih obveznica na sedmičnom nivou nisu bilježili značajne promjene, odnosno samo su prinosi petogodišnjih obveznica smanjeni za jedan bazni poen u odnosu na prethodnu sedmicu. Američki dionički indeks Dow Jones je trgovanje u petak završio na rekordno visokom nivou od 20.624,05 poena, kao i dionički indeks S&P 500, koji je iznosio 2.351,16 poena.

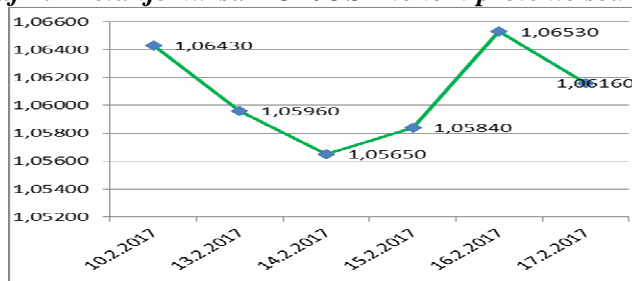
Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tokom protekle sedmice dalo izjave kojima su signalizirali spremnost da uskoro podrže povećanje referentne kamatne stope. Među njima, najveću pažnju je privuklo svjedočenje predsjednice FED-a Yellen pred komitetima američkog Kongresa koji su zaduženi za superviziju finansijskog sektora. Yellen je tom prilikom upozorila da preveliko odlaganje povećanja referentne kamatne stope ne bi bila mudra odluka, kako članovi FOMC-a ne bi kasnije došli u situaciju da referentnu kamatnu stopu povećavaju bržim tempom, te je dodala i to da mogućnost povećanja ove stope postoji na svakom sastanku FOMC-a. Ona je ponovila da je plan Centralne banke da nekoliko puta poveća referentnu kamatnu stopu, ali je dodala i to da se još uvijek ne zna kakve će biti izmjene fiskalne politike administracije predsjednika Trumpa, čime je naglasila uticaj neizvjesnosti ovog faktora na privredu SAD. Yellen je izjavila da je privreda SAD nastavila napredak prema FED-ovim ciljevima: održivom nivou pune zaposlenosti i stabilnom nivou cijena. Prema njenim riječima, zarade zaposlenih su nastavile da bilježe rast, a pored toga poboljšani su uslovi na tržištu rada, te nema razloga za zabrinutost zbog nedavnog objavljivanja podatka o usporenju rasta zarada zaposlenih po jednom radnom satu. Učesnici na finansijskim tržištima su njeno svjedočenje ocijenili kao pozitivno.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JAN	1,5%	1,6%	1,6%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JAN	2,4%	2,5%	2,1%
3.	Indeks maloprodaje (M/M)	JAN	0,1%	0,4%	1,0%
4.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JAN	0,0%	-0,3%	0,6%
5.	Iskorištenost kapaciteta	JAN	75,4%	75,3%	75,6%
6.	Indeks prerađivačkog sektora (M/M)	JAN	0,2%	0,2%	0,2%
7.	Indeks započelih kuća (M/M)	JAN	0,0%	-2,6%	11,3%
8.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	JAN	0,2%	4,6%	1,3%
9.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora	JAN	0,5%	0,6%	0,5%
10.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Njujorka	FEB	7,0	18,7	6,5
11.	Indeks poslovnih očekivanja FED iz Filadelfije	FEB	18,0	43,3	23,6
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. FEB	245.000	239.000	234.000

USD je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen s nivoa od 1,0643 na nivo od 1,0616.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice



VELIKA BRITANIJA

Evropska komisija je revidirala prognozu privrednog rasta Velike Britanije na 1,5% u tekućoj godini sa 1%, koliko je očekivano u novembru prošle godine. Prognoze rast za 2018. godinu su nepromijenjene na nivou od 1,2%.

Tokom protekle sedmice objavljeni su podaci o stanju nezaposlenosti u Velikoj Britaniji, te je ova stopa tokom tri mjeseca zaključno s decembrom prošle godine i dalje zadržana na nivou od 4,8%. Takođe, objavljeni su i podaci za inflaciju, koja je tokom januara povećana na 1,8%, što je ispod očekivanih 1,9%. Manji rast inflacije od očekivane je na tržištu protumačen kao podatak koji može malo uticati na odluku BoE da ranije poveća referentnu kamatnu stopu.

Bivši premijer Velike Britanije Blair je tokom protekle sedmice pozvao na protivljenje tzv. “teškom Brexitu” te je pozvao birače, kompanije i aktiviste da podrže koordinirane napore da uspore ili čak obustave Brexit. U prvoj političkoj intervenciji Blaira od odluke o Brexitu, on je izjavio da premijerka May slijedi Brexit po svaku cijenu, što mora biti dovedeno u pitanje.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija (G/G)	JAN	1,9%	1,8%	1,6%
2.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	JAN	18,5%	20,5%	17,0%
3.	PPI izlazne cijene iz proizvodnje (G/G)	JAN	3,2%	3,5%	2,8%
4.	Indeks cijena kuća (G/G)	DEC	6,5%	7,2%	6,1%
5.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	DEC	4,8%	4,8%	4,8%
6.	Maloprodaja (G/G)	JAN	3,4%	1,5%	4,1%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast s nivoa od 0,85126 na nivo od 0,85609, dok je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,2491 na nivo od 1,2412.

JAPAN

Premijer Japana Abe i predsjednik SAD Trump su se složili da razgovore koji se tiču kretanja valutnih kurseva prepuste ministrima finansija, čime je signalizirano da bi Trump mogao ublažiti retoriku, nakon što je optužio Japan da manipuliše deviznim kursom svoje nacionalne valute prema USD s ciljem stvaranja komparativne prednosti.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da bi niska profitabilnost finansijskih institucija mogla da uzrokuje novu finansijsku krizu, što je do sada njegova najsnažnija poruka o negativnim efektima agresivnih monetarnih politika koje sprovode glavne centralne banke. Prema njegovim riječima, spajanje i konsolidacija finansijskih institucija bi mogli biti jedna od opcija povećanja profitabilnosti finansijskih institucija.

Iz EU je saopšteno da su pregovori o slobodnoj trgovini s Japanom „veoma napredni“, te da su blizu postizanja dogovora. Komesar za pitanja trgovine EU Malstrom je istakao da u svakim pregovorima postoje određena pitanja koja se teže rješavaju, ali da je uvjeren da će se takva pitanja u ovom slučaju riješiti ubrzo.

Prema podacima za 2016. godinu, strana tražnja čini preko 50% rasta japanskog GDP-a, što ovu zemlju čini izuzetno osjetljivom na uvođenje bilo kakvih trgovinskih barijera. Pored toga, japanski investitori su smanjili investicije na inostranim finansijskim tržištima, te su svoja sredstva investirali u domaće obveznice. Prema informacijama objavljenim na Bloombergu, BoJ u svom portfoliju drži oko 40% emitovanih japanskih državnih obveznica.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

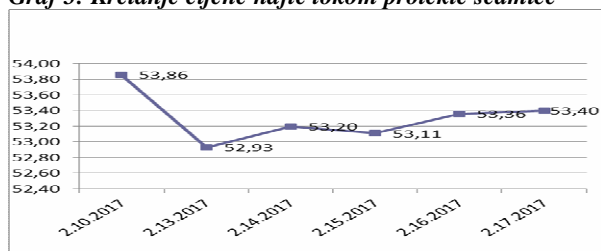
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P IV KVARTAL	0,5%	0,3%	0,2%
2.	Lična potrošnja u odnosu na GDP P (Q/Q) IV KVARTAL	0,0%	0,0%	0,3%
3.	Poslovna potroš. u odnosu na GDP P (Q/Q) IV KVARTAL	1,2%	0,9%	-0,3%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) F DEC	-	3,2%	3,0%
5.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) DEC	0,6%	3,0%	
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F JAN	-	3,5%	3,5%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio pad s nivoa od 120,48 na nivo od 119,81. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY smanjen s nivoa od 113,22 na nivo od 112,84.

NAFTA I ZLATO

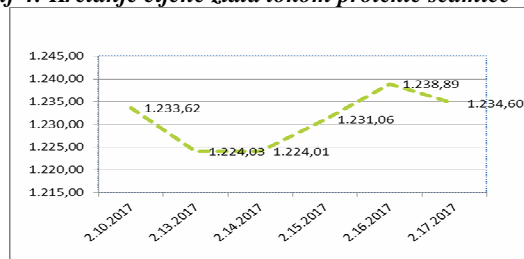
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 53,86 USD (50,61 EUR). Početkom protekle sedmice predstavnici Saudijske Arabije su saopštili da su proizvođači nafte u ovoj zemlji smanjili obim proizvodnje ovog energenta na najniži nivo u posljednjih osam godina. Međutim, polovinom protekle sedmice objavljena je informacija da su američke zalihe nafte u drugoj sedmici februara povećane za 9,5 miliona barela, što je rezultat povećanog obima proizvodnje nafte u SAD, odnosno rasta broja aktivnih bušotina nafte, kao i obnavljanja proizvodnje nafte iz škripljca. Pod uticajem navedenog, krajem protekle sedmice na tržištu su se pojavile špekulacije da bi sporazum zemalja članica OPEC-a o smanjenju obima proizvodnje nafte, koji je postignut krajem protekle godine i koji je trebalo da traje šest mjeseci, mogao biti produžen i proširen. Informacije o povećanju obima proizvodnje nafte u SAD i smanjenju u drugim zemljama proizvođačima nafte su uticale na to da se cijena ovog energenta kreće u uskom rasponu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 53,40 USD (50,30 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice



Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.233,62 USD (1.159,09 EUR). Političke neizvjesnosti su i tokom protekle sedmice nastavile da vrše uticaj na povećanje tražnje za zlatom. Ipak, početkom protekle sedmice učesnici na ovom tržištu su iščekivali izlaganje predsjednice FED-a Yellen pred komitetima američkog Kongresa nadležnim za superviziju finansijskog sektora u nadi da će pružiti više signala o budućnosti FED-ove monetarne politike. Ona je izjavila da je američka privreda veoma blizu ostvarivanja FED-ovih ciljeva, te da je odluka o povećanju referentne kamatne stope moguća na svakom sastanku FOMC-a, a ponovila je i da će te odluke zavisiti od kretanja ekonomskih indikatora. Tokom trgovanja u četvrtak je zabilježeno povećanje cijene zlata pod uticajem smanjene tražnje za rizičnijom finansijskom aktivom. Posebnu pažnju investitora na tržištu privlači analiza rezultata izbora koji se uskoro održavaju u Francuskoj. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.234,60 USD (1.162,96 EUR), što u odnosu na cijenu zabilježenu na otvaranju tržišta u ponedjeljak predstavlja promjenu od svega 0,08%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.